

Marička Frantar – alpinistka našega časa

Prvomajski prazniki. Dežuje. Debele kaplje polzijo po okenski šipi. Kot bi neutolažljivo tekle solze. So bile to solze za Maričo, za Jožeta, le da tega doma še nismo vedeli?

Prijatelj, reci, prosim, reci, da to ni res! Reci, da je to le nočna mora! Zakaj???

Ali res ne bova nikoli več skupaj sedli v rdečo škodo v ranem jutru in se odpeljali v gore, obisnjane s prvimi žarki, hodili po osamljjenih poteh do vznožja mogočne stene, se navezali na vrv, plezali ves dan, si na vrhu z iskrečimi očmi stisnili roko, se veseli in zadovoljni vračali domov?

Ni pravih besed, ko se zaveš, da si izgubil iskrenega prijatelja, ki si mu zaupal in s katerim si preizkušal usodo, prijatelja, ki ti je stal ob strani v najtežjih trenutkih. Počasi se zavedam nevidne vezi, ki se je stkala med nama.

Vidim njen živ pogled, nasmej, njen optimizem, življenje, ki vre iz nje, izredno zagnanost in prepričanje vase. Le od kod jemlje to neverjetno energijo?

Goreča ljubezen do gora in alpinizma ji je dajala moči in energijo za vsakdanje življenje doma na kmetiji in v službi. Vsak prosti trenutek je bil namenjen preizkušnjam v steni.

V svojem dnevniku je zapisala:

Iščem nevarnosti: ne zaradi smrti, temveč zaradi življenja, ki je tam, v strmih stenah in previših, najbogatejše in najlepše. To je moje življenje in veliko doživetje.

S svojo zagnanostjo, neverjetno voljo, pogumom, odločnostjo, entuziazmom nam je vsem dajala zgled tako pri plezanju kot pri organiziraju odprav, učenju neizkušenih tečajnikov ali vsakdanjem delu.

Z vzponi, ki jih je opravila, je dokazala, da lahko dekleta prav tako samostojno preplezajo izredno težke smeri poleti in pozimi, si organizirajo odprave ter na njih dosegajo uspehe.

Prejšnje leto so se ji uresničile življenjske sanje – priti na vrh osemisočaka. Kar nekaj jugoslovenskih odprav je zaman naskakovalo Nanga Parbat (8125 m). Z Jožetom Rozmanom sta

po Schellovem grebenu opravila šele 4. ponovitev na svetu, in to v alpskem stilu. Bila je prva ženska, ki je preplezala najvišjo steno na svetu. Od baze do vrha je 4560 metrov, kar je precej več kot pri vzponu na najvišji vrh sveta. Za kratek čas je bil to tudi jugoslovanski ženski višinski rekord. Nedvormno si je zaslužila priznanje kot naša najboljša alpinistka: uspeh v Eigerju pozimi, Nanga Parbat ...

Seveda je v mislih že kovala načrte za naprej. Želela je preplezati vse tri probleme Alp, se udeležiti odprave na K2 ...

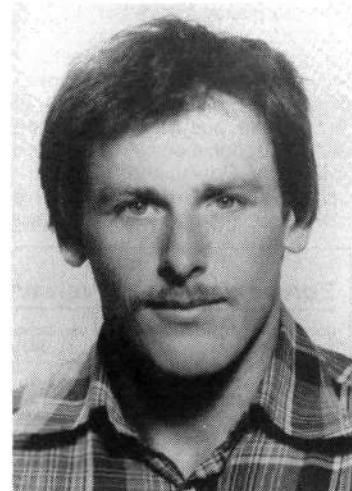
Le Kanča '91 ni imela v načrtu, dokler ni prišlo povabilo. Kako bi se mogla temu odreči! Na vrhu Kangčendzenge, tretjem najvišjem osemisočaku, še ni stala ženska noga. Izredno vabljiv izziv. Čutila je, da je dovolj izkušena, pripravljena in sposobna to doseči.

Je bila sedaj njena želja, priti na tako deviški vrh, premočna? Je bil kriv psihični pritisk, trma, slabo vreme, izčrpanost? Usoda?

Kako naj se spriajaznimo z dejstvom, da te ni? Grizejo nas nešteta vrtajoča vprašanja. V nas si zapustila del sebe in del nas je odšel s teboj.

Alenka Jamnik

Jožeta Rozmana ni več

V zibel si bil položen pod mogočnim Storžičem, kjer se je odvijalo vse tvoje življenje. Že v svojih prvih korakih si se oziral tja v mogočno goro, ki zaključuje Lomsko dolino. V želji, da bi stal na njenem vrhu, da bi se zazrl tja daleč v svet, predvsem pa, da bi imel pred seboj celo Lomsko dolino, si se kmalu podal tja gor. Toda steza je bila zate prelahka. Šel si čez mogočno steno, se vključil v Alpinistični odsek in kaj kmalu pokazal svoje sposobnosti. Ne samo Storžič, na vrsto so prišle stene povsod po Sloveniji, Jugoslaviji, Evropi in svetu.

Tih, miren in delaven si ostajal v senci bolj govorečih. Pa tudi delo tesarja, ki si ga opravljal s srcem, ti včasih ni dopuščalo, da bi bil še bolj aktiven. Kljub vsemu si uspešno sodeloval na različnih akcijah, bil gospodar bivaka v Storžiču,